

СУЧАСНИЙ ЗВУКООБРАЗ АКОРДЕОНА У ЖИТТЄВО-ТВОРЧІЙ ТА МИСТЕЦЬКО-НАУКОВІЙ ПРОЕКЦІЇ ЄВГЕНА ЖИЛИ

Резнік О. С.

ВСТУП

Акордеонне мистецтво України як феноменальне явище сучасності із багатоаспектними функціями взаємодії всіх важливих формотворчих чинників і складників відповідає європейським стандартам академічної й естрадно-джазової виконавської культури. Зазначена відповідність обумовлює здійснення наукових розвідок і досліджень як диференційного, так й інтегративного спрямування. Диференційний аспект предметом дослідження визначає виключно акордеонне мистецтво України, вивченням якого займались М. Давидов¹, А. Семешко², Є. Іванов³, Т. Пасічинська⁴, В. Марченко⁵. Проте слід зауважити на предметній відмінності вищевказаних дослідників. Якщо М. Давидов⁶, А. Семешко⁷ та Є. Іванов⁸ у своїх дослідженнях вивчали українське баянно-акордеонне мистецтво як два нероздільні складники, то

¹ Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах : українська академічна школа : підруч. для вищ. навч. закл. культури і мистецтва I–IV рівнів акредитації. Вид. 2-ге, доповн., випр. Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. 600 с.

² Семешко А. А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі XX–XXI століть : довід. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. 244 с.

³ Іванов С. О. Академічне баянно-акордеонне мистецтво на Україні (історичний аспект) : дис. канд. Мистецтвознавства : 17.00.02. Київ : Київська консерваторія, 1995. 277 с.

⁴ Пасічинська Т. Особливості становлення та розвитку акордеонного мистецтва України. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених Дрогоб. держ. педагог. ун-ту ім. І. Франка / ред.-упоряд. М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич : Гельветика, 2023. Вип. 60. Том 3. С. 57–61.

⁵ Марченко В. В. Історико-культурні виміри еволюції акордеонного мистецтва в Україні (друга половина XX – початок XXI ст.) : дис. канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Київ : Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 211 с.

⁶ Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах : українська академічна школа : підруч. для вищ. навч. закл. культури і мистецтва I–IV рівнів акредитації. Вид. 2-ге, доповн., випр. Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. 600 с.

⁷ Семешко А. А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі XX–XXI століть : довід. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. 244 с.

⁸ Іванов С. О. Академічне баянно-акордеонне мистецтво на Україні (історичний аспект) : дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.02. Київ : Київська консерваторія, 1995. 277 с.

Т.Пасічинська⁹ і В.Марченко¹⁰ у власних наукових розвідках абстрагувались виключно на акордеонному мистецтві України. Фундаментальною працею, яка комплексно охоплює весь історичний період становлення українського акордеонного мистецтва слід визначити дисертаційне дослідження В.Марченка¹¹ «Історико-культурні виміри акордеонного мистецтва в Україні (друга половина XX – початок XXI ст.)», в якій український дослідник *з'ясовує* історико-культурні передумови зародження акордеонного мистецтва в Україні; *визначає* особливості становлення професійної освіти акордеоністів в Україні; *розглядає* чинники, які сприяли становленню акордеона як професійного інструмента у сольному й ансамблево-оркестровому виконавстві; *характеризує* жанрово-стильові риси композиторської творчості українських митців для акордеона; *узагальнює* провідні тенденції акордеонного мистецтва України; *розкриває* значення конкурсно-фестивальної діяльності інтеграції акордеонного мистецтва України у світовий культурний простір; *означає* постаті українських акордеоністів різних часів, які стали переможцями європейських конкурсів; *надає* періодизацію еволюції акордеонного мистецтва України другої половини XX – початку XXI століття.

Інтегративне спрямування зумовлює розгляд акордеонного мистецтва в розрізі європейських та українських виконавських традицій. Представниками цього напрямку слід визначити не тільки іменитих науковців М. Черепанина і М. Булду¹², а й молоде покоління мистецтвознавців – Л. Парасківу¹³, Д. Бендас¹⁴, М. Гафича¹⁵.

Маючи певні традиційні надбання, українське акордеонне мистецтво інтегрує у світ сучасного мистецтва, яке представлено

⁹ Пасічинська Т. Особливості становлення та розвитку акордеонного мистецтва України. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених Дрогоб. держ. педагог. ун-ту ім. І. Франка / ред.-упоряд. М. Пантюк, А. Душний, В. Льницький, І. Зимомря. Дрогобич : Гельветика, 2023. Вип. 60. Том 3. С. 57–61.

¹⁰ Марченко В. В. Історико-культурні виміри еволюції акордеонного мистецтва в Україні (друга половина XX – початок XXI ст.) : дис. канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Київ : Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 211 с.

¹¹ Там само.

¹² Черепанин М., Булда М. Естрадний олімп акордеона : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. 256 с.

¹³ Парасківа Л. М. Становлення та тенденції розвитку акордеонного мистецтва в світовій музичній культурі : кваліфікац. робота на здобуття освітн. ступеню магістра : 025 «Музичне мистецтво». Чернівці, 2021. 80 с.

¹⁴ Бендас Д. О. Крос-культурна комунікація як чинник розвитку сучасного акордеонного мистецтва : кваліфікац. робота на здобуття освітн. ступеню магістра : 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності». Київ, 2020. 88 с.

¹⁵ Гафич М. Я. Акордеонне мистецтво в розрізі європейських та вітчизняних виконавських традицій : Франція, Італія, Україна : наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Київ, 2024. 179 с.

генерацією молодого покоління – Максима Гафича, Юрія Радка, Богдана Кисляка, Романа Стахніва, Євгена Жили. Творчо-професійна діяльність означених митців актуалізує нові розвідки у царину сучасного акордеонного мистецтва України і потребує детального вивчення. Визначена проблематика в українському мистецтвознавстві виявляє малодослідженість даного питання з огляду на безперервний процес появи нових талановитих акордеоністів. Єдино важливою працею в цьому аспекті визначається наукова розвідка А. Душного, Б. Пица, В. Шафети¹⁶ «Молода генерація авторів-виконавців баяністів-акордеоністів України: сучасні погляди та перспективи», в якій дрогобицькі дослідники висвітлюють конкурсну, концертну і композиторську діяльність Романа Стахніва.

Метою даного дослідження визначається мистецько-наукова діяльність дніпровського акордеоніста, доктора мистецтва Євгена Миколайовича Жили.

1. Творча життєдіяльність Євгена Жили в аспекті професійного становлення

Представником нової генерації молодого покоління дніпровського академічного акордеонного виконавства аргументовано доречним буде визначити творчу особистість Євгена Миколайовича Жили. Музикант з найвищим ступенем прояву обдарованості у виконавській, диригентській, педагогічній, конкурсній-оцінювальній, науковій та менеджерській діяльності.

Народився 9 вересня 1992 року в місті Дніпро. Життєвий цикл професійного становлення Євгена Жили відображає ієрархію традиційного генеалогічного древа академічної вищої музичної освіти: початкова мистецька освіта, фахова передвища культурно-мистецька освіта (молодший спеціаліст), перший цикл вищої культурно-мистецької освіти (бакалавр і спеціаліст), асистентура-стажування, творча аспірантура (доктор мистецтв). Отже, свої перші виконавські навички гри на акордеоні Євген опановував у комунальному закладі освіти «Навчально-виховний

¹⁶ Душний А., Пиц Б., Шафета В. Молода генерація авторів-виконавців баяністів-акордеоністів України: сучасні погляди та перспективи. *Актуальні питання гуманітарних наук*: міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених Дрогоб. держ. педагог. ун-ту ім. І. Франка / ред.-упоряд. В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич: Посвіт, 2013. Вип. 5. С. 94–103.

комплекс № 139» загальноосвітнього навчального закладу – Центр творчості «Дума» Дніпровської міської ради у період 2000–2007 навчальних років клас викладачки Віри Борисівни Легостаєвої. Здобуття кваліфікації молодшого спеціаліста культурно-мистецької освіти здійснювалось у структурному підрозділі «Музичне училище» комунального закладу вищої освіти «Дніпровська консерваторія» Дніпровської обласної ради. Професійними наставниками в мистецтві академічної виконавської гри на акордеоні стали Ю. А. Старчікова (2007–2009 навчальні роки – 1–2 курси) і С. М. Жоров (2009–2011 навчальні роки – 3–4 курси). Творчо-професійне наставництво Сергія Михайловича Жорова зумовило перші здобутки Євгена Жили на професійних виконавських конкурсах: Міжрегіональний конкурс виконавців на народних інструментах (м. Донецьк, 2010 рік – Гран-Прі), XV Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Провесінь» (м. Кіровоград, 2010 рік – Диплом I ступеня). Дотримуючись принципу послідовності академічної музичної освіти, Євген Жила продовжив навчання у Дніпровській академії музики. Перший бакалаврський цикл культурно-мистецької освіти (2011–2015 навчальні роки) під керівництвом Людмили Геннадіївни Верещаки означився наполегливим оволодінням цілого комплексу виконавських компетентностей щодо професійної гри на акордеоні. Відображенням продуктивної творчої співпраці Євгена Жили і Л. Г. Верещаки слід визначити здобуття ним статусу лауреата двох провідних професійних виконавських конкурсів в Україні, зокрема II Всеукраїнського музичного конкурсу-фестивалю «Арт-Домінанта» (м. Харків, 2014 рік – Диплом I ступеня) і VII Міжнародного конкурсу баяністів-акордеоністів «PERPETUUM MOBILE» (м. Дрогобич, 2014 рік – Диплом II ступеня). Перший цикл вищої культурно-мистецької освіти для Євгена Жили завершився здобуттям кваліфікації «спеціаліст» в 2016 році (клас викладача А. А. Барсана).

Слід зазначити, що Євген Жила маючи кваліфікацію молодшого спеціаліста, в 2012 році розпочав педагогічну діяльність у міському комунальному закладі «Дніпровська дитяча музична школа № 12», яку сполучав із навчанням у Дніпровській академії музики. А в 2015 році Євгена Жилу було прийнято на посаду викладача кафедри народних інструментів Дніпровської академії музики. У часи сьогодення Євген Жила поєднує педагогічну діяльність у Дніпровській академії (за основним місцем роботи) та Дніпровській дитячій музичній школі № 12 (за сумісництвом). Напрямок педагогічної діяльності в музичній школі визначається повноваженнями – завідувача відділу народних інструментів, викладача по класу акордеону, керівника дитячого оркестру народних інструментів. Яскравий репертуарний напрямок, сучасна концепція аранжування та оркестровки, індивідуальний підхід до інтерпретаційної версії, достатньо високий рівень виконавської майстерності дитячого оркестру народних інструментів під вправним керівництвом Євгена Жили означає широке коло мистецьких заходів творчо-професійної діяльності колективу: від публічних презентацій відділу народних інструментів, концертів дитячої музичної школи – до участі у парадах оркестрів, фестивалях та конкурсах. Мистецька скарбничка дитячого оркестру народних інструментів Дніпровської дитячої музичної школи № 12 під керівництвом Євгена Жили має таке творче наповнення: Дніпровський міський фестиваль «Парад оркестрів» (м. Дніпро, 2017 рік – Диплом учасника), XV Міський відкритий конкурс виконавської майстерності учнів шкіл естетичного виховання «Музична веселка» (м. Дніпро, 2017 рік – Диплом I ступеня), X Міжнародний фестиваль-конкурс юних баяністів та акордеоністів імені Миколи Різоля (м. Дніпро, 2018 рік – Гран-Прі), VI Міжнародний конкурс виконавців на народних інструментах «Арт-Домінанта» (м. Харків, 2018 рік – Диплом I ступеня), XII Міжнародний конкурс «PERPETUUM MOBILE» (м. Дрогобич, 2019 рік – Гран-Прі). Курс методичної діяльності Євгена Жили у статусі викладача Дніпровської дитячої музичної школи № 12 має такі спрямування – *проведення відкритого заняття на тему: «Можливості використання диригентського апарату в роботі над виразністю виконання творів в оркестрі народних інструментів»; підготовка і презентація методичної доповіді на тему: «Перекладання музичних творів для баяну та акордеону. Історія розвитку»; участь у відкритій науково-методичній конференції Дніпровської академії музики «Проблеми професійної підготовки виконавців на народних інструментах» із науково-методичним повідомленням на тему: «Типологія баянного репертуару: оригінальні твори та переклади»; відвідування майстер-класів*

провідних фахівців академічного інструментального виконавства, зокрема викладача Дніпровської академії музики М. Власова і професора Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової В. А. Мурзи; курси підвищення кваліфікації для викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів при Дніпровському коледжі культури і мистецтв за темою: «Удосконалення методики викладання гри на народних інструментах в мистецьких школах». Набуття восьмирічного досвіду педагогічної діяльності у Дніпровській дитячій музичній школі № 12 зумовило появу переможця XI Міжнародного фестивалю-конкурсу юних баяністів та акордеоністів імені Миколи Різоля – Данііла Яковлева (м. Дніпро, 2020 рік – Диплом лауреата I ступеня).

Інтегрована сукупність структурних підрозділів Дніпровської академії музики зумовила процес викладання як на рівні фахової передвищої культурно-мистецької освіти (Фаховий музичний коледж), так і на рівні першого циклу вищої культурно-мистецької освіти (Академія музики).

Педагогічна діяльність Євгена Жили у Фаховому музичному коледжі Дніпровської академії музики означається якісними показниками роботи в сфері конкурсної виконавської майстерності студентів його класу. За період 2019–2024 навчальних років конкурсні здобутки студентів Фахового музичного коледжу Дніпровської академії музики під наставництвом Євгена Жили мають таку динаміку: *Олександр Моїсєнко (акордеон)* – лауреат XXIV та XXV Всеукраїнського фестивалю-конкурсу виконавців на народних музичних інструментах «Провесінь» (м. Кропивницький, 2019 рік – Диплом III ступеня; 2020 рік – Диплом II ступеня), VII та IX Міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах «Арт-Домінанта» (м. Харків, 2019 рік – Диплом III ступеня; 2021 рік – Диплом III ступеня); *Олександр Матюшенко (акордеон)* – лауреат IX та XI Міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах «Арт-Домінанта» (м. Харків, 2021 рік – Диплом III ступеня; 2024 рік – Диплом I ступеня), XXVII Всеукраїнського фестивалю-конкурсу виконавців на народних музичних інструментах «Провесінь» (м. Кропивницький, 2022 рік – Диплом I ступеня; 2024 рік – Диплом II ступеня), Відкритого фестивалю-конкурсу виконавців на народних інструментах серед здобувачів освіти III–IV курсів закладів фахової передвищої освіти (м. Дніпро, 2023 рік – Диплом II ступеня), XV Міжнародного конкурсу баяністів-акордеоністів «PERPETUUM MOBILE» (м. Дрогобич, 2024 рік – Диплом I ступеня), Міжнародного конкурсу виконавців на академічних народних інструментах

«DniProFolk» у рамках Форуму виконавців на народних інструментах Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж» (м. Дніпро, 2024 рік, номінація «Акордеон, баян» – Диплом I ступеня; номінація «Соло з оркестром» – Диплом II ступеня); *Владислав Хлопенко (баян)* – лауреат XV Міжнародного конкурсу баяністів-акордеоністів «PERPETUUM MOBILE» (м. Дрогобич, 2024 рік – Диплом I ступеня), XI Міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах «Арт-Домінанта» (м. Харків, 2024 рік – Диплом I ступеня); *Ярослав Хлопенко (баян)* – лауреат XI Міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах «Арт-Домінанта» (м. Харків, 2024 рік – Диплом I ступеня), XXIX Всеукраїнського фестивалю-конкурсу виконавців на народних музичних інструментах «Провесінь» (м. Кропивницький, 2024 рік – Диплом II ступеня), Міжнародного конкурсу виконавців на академічних народних інструментах «DniProFolk» у рамках Форуму виконавців на народних інструментах Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж» (м. Дніпро, 2024 рік – Диплом II ступеня).

Здобутки на професійних конкурсах виконавської майстерності мають і студенти академії, зокрема *Ірина Крупа* (акордеон) – лауреат IX Міжнародного конкурсу виконавців на народних інструментах «Арт-Домінанта» (м. Харків, 2021 рік – Диплом III ступеня), *Марк Сєров* (баян) – лауреат міжнародного конкурсу виконавців на академічних народних інструментах «DniProFolk» у рамках Форуму виконавців на народних інструментах Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж» (м. Дніпро, 2024 рік – Диплом II ступеня).

Творчо-професійна діяльність Євгена Жили в Дніпровській академії музики має багатовекторне спрямування: *виконавська діяльність сольного формату*, яка представлена як окремими музичними номерами у концертних заходах, фестивалях і конкурсах, так і сольними програмами; *виконавська діяльність ансамблевого та оркестрового формату із функцією соло акордеона* з творчими колективами Дніпровської академії музики, як-от: струнним квінтетом, камерним оркестром «Пори року» і симфонічним оркестром «THE FESTIVAL» (під керівництвом Народного артиста України, професора – Дмитра Логвина), духовим оркестром (художній керівник та диригент Ігор Грузин); *керівництво оркестром акордеоністів «Acco Performance Orchestra»*, до складу якого входять студенти коледжу і академії, а також викладачі мистецьких шкіл Дніпра; *менеджерська діяльність, яка означається авторством і кураторством двох мистецьких проєктів*: Всеукраїнського форуму баяністів та акордеоністів «DNIPRO

ACCO PERFORMANCE» та Міжнародного конкурсу виконавців на академічних народних інструментах «DniProFolk» у рамках Форуму виконавців на народних інструментах Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж»¹⁷; *редакторська діяльність, визначена функцією редактора*

репертуарного збірника хорових творів П. І. Роздайбіди і В. І. Тінера «Від серця до серця», який містить сімнадцять хорових творів із музичним супроводом і п'ять а cappella¹⁸; *науково-методична діяльність*, виражена форматом фахових статей, матеріалів науково-практичних конференцій, майстер-класу¹⁹ у рамках Всеукраїнського форуму баяністів та акордеоністів «DNIPRO ACCO PERFORMANCE».

Інтегративне поєднання досвіду сольної виконавської та педагогічної практик Євгена Жили сприяло залученню його творчо-професійної особистості до складу журі дніпровських конкурсів з виконавства на народних інструментах, зокрема Міського відкритого конкурсу ансамблевого виконавства на народних інструментах «BARVISTI VESELKI» (30.11–01.12.2024), Міжнародного конкурсу виконавців на академічних народних інструментах «DniProFolk» у рамках Форуму виконавців на народних інструментах Міжнародного

¹⁷ Башмакова Н. В. Форум виконавців на народних інструментах. Чотири дні про Folk. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2024. 7 черв. № 1 (51). С. 2.

¹⁸ Роздайбіда П. І., Тінер В. І. Від серця до серця : репертуар. зб. хорових творів. Дніпро : ЛІРА ЛТД, 2024. 147 с.

¹⁹ Клименко В. П. Всеукраїнський форум баяністів та акордеоністів. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2023. 27 трав. № 1 (49). С. 2.

фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж» (1–4.04.2024), XII Міжнародного фестивалю-конкурсу юних баяністів та акордеоністів імені Миколи Різоля (25–27.04.2024) на базі Дніпровської академії музики.

Оцінювальна діяльність Євгена Жили у якості члена журі визначається і більш авторитетними виконавськими конкурсами: XV Міжнародний конкурс баяністів-акордеоністів «PERPETUUM MOBILE» (10–12.05.2024 р. м. Дрогобич), XI Міжнародний конкурс виконавців на народних інструментах «Арт-Домінанта» (03–09.06.2024 р. м. Харків), I Всеукраїнський конкурс виконавців на народних інструментах України імені Володимира Комаренка (23–25.10.2024 р. м. Харків), XVII Всеукраїнський відкритий конкурс баяністів-акордеоністів «Візерунки Прикарпаття» (05–06.12.2024 р. м. Дрогобич).

Необхідно наголосити на тому факті, що функцію члена журі у престижних виконавських конкурсах Євген Жила здійснював у співпраці з видатними представниками європейського баянно-акордеонного мистецтва, як-от: Чезаре К'як'яретта (професор консерваторії імені Умберто Джордано м. Фоджа Італія, лауреат національних конкурсів, композитор), Горка Ермоса (професор консерваторії м. Сантандер Іспанія, лауреат Міжнародної музичної премії ІМС-ЮНЕСКО 2013 та 2014 рр., композитор), Ренцо Руджері (професор класу джазового акордеона консерваторії імені Гнастано

Брага м. Терамо Італія, засновник музичної школи «Club Voglia d'Arte», автор інноваційної методики навчання джазу, художній керівник фестивалю «AccordionArtFestival»), Фредерік Дешамп (президент Всесвітньої конфедерації акордеоністів «Confederation Mondiale de l'Accordeon», професор, директор Міжнародного акордеонного центру Франція), Раймонд Боделл (директор Британського коледжу акордеоністів, віце-президент Всесвітньої конфедерації акордеоністів «Confederation Mondiale de l'Accordeon», голова Національної організації акордеоністів Сполученого Королівства Велика Британія), Едуардас Габніс (професор Литовської академії музики і театру, художній керівник Асоціації акордеоністів Литви), Єжи Мадравські (професор, директор Інституту музичної освіти Університет імені Яна Кохановського в Кельцах Польща), Сподріс Качанс (віце-президент Міжнародної асоціації музичних шкіл «Con Anima», директор Міжнародного конкурсу акордеоністів «Concord of Sounds» Латвія), Олександр Марінов (професор акордеону національної школи музичного і танцювального мистецтва імені Добрини Петкова Болгарія), Ігор Влах (викладач Академії мистецтв у Банській Бистриці, диригент камерного оркестру Консерваторії імені Яна Левослава Беллу Словаччина), Нерей Родрігес Нуньєс (викладачка кафедри традиційної музики Професійної музичної консерваторії м. Віго Іспанія), Ірина Серотюк (викладачка спеціалізованої Музичної академії Lilla Academiën м. Стокгольм Швеція).

Напрямок конкурсно-оцінювальної діяльності зумовлював і тісне творче співробітництво з українськими фахівцями баянного академічно-філармонійного спрямування: Народними артистами України – Володимиром Мурзою, Віктором Губановим, Сергієм Грінченко; Заслуженими артистами України – Юрієм Різолем, Ігорем Саєнко; Заслуженими діячами мистецтв України – Володимиром Зубицьким, Андрієм Стрільцем, Віталієм Охманюком; професором Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка – Андрієм Душним; доцентом Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди – Миколою Данилюком.

Сім років практичного досвіду викладання в Дніпровській академії музики зумовили творчий прояв Євгена Жили до здобуття ступеня доктора мистецтва, що означається третім освітньо-творчим рівнем вищої освіти, який передбачає двоетапність навчання. Перший етап – асистентура-стажування, другий етап – творча аспірантура, кожен з яких має власні складові. Тож, в 2022 році Євген Жила вступив до асистентури-стажування Дніпровської академії музики (творчий керівник – заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри

музикознавства, композиції та виконавської майстерності, ректор Дніпровської академії музики Юрій Михайлович Новіков). Освітня складова асистентури-стажування Дніпровської академії музики сформована: *нормативними дисциплінами* – «Фах» (за видами), «Музична інтерпретація», «Наукова комунікація в сучасному мистецтвознавстві: теоретичні та практичні аспекти»²⁰; *вибірковими дисциплінами* (одна дисципліна на вибір) – «Актуальні проблеми музичного твору», «Архітектоніка змісту вищої мистецької освіти» (інтерактивний курс), «Етномузикознавство: регіональний аспект», «Імпровізація», «Інтелектуальна власність у мистецькій сфері», «Композиція», «Методологія наукових досліджень в галузі культури та мистецтва», «Музичні жанри та стилі у контексті еволюції музичного мислення», «Проблеми сучасного естрадного та джазового виконавства», «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності музиканта», «Теорія музично-виконавського мистецтва», «Українська композиторська творчість на межі XX–XXI століть: концепти і тенденції»²¹. Зміст творчо-наукової складової передбачає: написання наукового реферату на тему майбутнього творчого мистецького проєкту, участь у науково-практичній конференції (симпозіумі, конгресі, семінарі, форумі), творчий звіт у залі академії чи філармонії з відеозаписом. Відповідно до індивідуального плану асистента-стажиста Євген Жила реалізував наступні творчо-наукові компоненти асистентури-стажування:

- *науковий реферат* на тему: «Ансамблева музика за участю акордеону у доробку Володимира Зубицького: пошук тембрових поєднань»;

- *Всеукраїнський форум баяністів і акордеоністів «DNIPRO ACCO PERFORMANCE»* в рамках якого Євген Жила втілює декілька творчих спрямувань – відкриття форуму концертом, у якому брали участь оркестр акордеоністів «*Acco Performance Orchestra*» під керівництвом Євгена Жили; *сольні концертні виступи студентів Євгена Жили* – Ярослава Хлопенка і Олександра Матюшенка; *майстер-клас Євгена Жили* із студентом Дніпровської академії музики – Віктором Ведро; *кураторська діяльність форуму Євгеном Жилою* як автором проєкту;

²⁰ Індивідуальний план асистента-стажиста ННІ Дніпровської академії музики. Дніпро, 2022. 6 с. URL : https://drive.google.com/file/d/1lkG0uxjKDmyPuILd2dTVxxJ9ctfEBB/_view

²¹ Каталог вибіркових навчальних дисциплін асистентури-стажування ННІ Дніпровської академії музики. Дніпро, 2022. URL : <https://drive.google.com/drive/folders/1y-ZxgOvQSHO8qsoF3GNwgodJY-KgvX02>

• *творчий звіт Євгена Жили у форматі сольного концерту асистента-стажиста в CONCERT HALL Дніпровської академії музики за участю струнного квінтету і оркестру акордеоністів «Acco Performance Orchestra» (програма концерту: Йоган Штраус Увертюра до опери «Летюча миша», Паскуаль Маркіна Нарро «España Cani», Горка Ермоса «Gemika», Рішар Гальяно «Опаловий концерт» (2–3 частини), Володимир Зубицький «Присвята Астору П'яццоллі» (1–3 частини).*

Успішно виконавши індивідуальний план асистента-стажиста, в 2023 році Євген Жила вступає до творчої аспірантури Дніпровської академії музики (творчий керівник – заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності, ректор Дніпровської академії музики Юрій Михайлович Новіков; науковий консультант – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор та завідувач кафедри музикознавства. Композиції та виконавської майстерності ННІ Дніпровської академії музики Марина Іванівна Варакута). Освітня складова творчої аспірантури Дніпровської академії музики сформована: *нормативними дисциплінами* – «Історія ідей» (філософія), «Академічне письмо іноземною мовою», «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності музиканта», «Науковий практикум з мистецтвознавства»²²; *вибірковими дисциплінами* (три дисципліни на вибір), які мають повну відповідність до вибіркового дисциплін асистентури-стажування²³. Зміст творчого мистецького проєкту має таке відображення: написання наукового обґрунтування, підготовка до публікації наукової статті у фаховому виданні, участь у науково-практичній конференції (симпозіумі, конгресі, семінарі, форумі), розробка спецкурсу, проведення концерту та відкритого заняття. Згідно індивідуального плану аспіранта Євген Жила втілює всі компоненти творчої аспірантури:

• наукове обґрунтування на тему: «Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості»²⁴,

²² Індивідуальний план здобувача освітньо-творчого ступеня «доктор мистецтва» ННІ Дніпровської академії музики. Дніпро, 2023. 10 с. URL : https://drive.google.com/file/d/1eHd_W76Xsgz8Fj1sbkJMok1CK7_SDgb/view

²³ Каталог вибіркового навчальних дисциплін асистентури-стажування ННІ Дніпровської академії музики. Дніпро, 2022. URL : <https://drive.google.com/drive/folders/1y-XzgOvQSHO8qsoF3GNwgodJY-KgvX02>

²⁴ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості : наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. 97 с.

- наукові статті у фахових виданнях – «Звуковий образ акордеона в сучасному художньому просторі»²⁵, «Образно-стильова палітра акордеонних творів сучасних композиторів (на прикладі «Насіння соняшника» Ч. К'як'яретта та «Герніка» Г. Ермоса)»²⁶, «Стильові вектори розвитку національного акордеонного мистецтва кінець ХХ – початок ХХІ ст.»²⁷;

- участь у науково-практичних конференціях – «Жанрово-стильові особливості творів для акордеону сучасних італійських композиторів»²⁸, «Omaggio ad Astor Piazzolla» В. Зубицького: композиційні та стильові аспекти»²⁹, «Особливості розкриття художнього змісту твору Чезаре К'як'яретта "Насіння соняшника"»³⁰, «Рецепції світового художнього доробку в сучасному акордеонному мистецтві»³¹;

- розробка спецкурсу «Сучасні європейські тенденції акордеонної творчості» (вибіркова навчальна дисципліна бакалаврського рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»³²;

- два сольних концерти Євгена Жили – Європейський музичний форум ACCO ITALIA³³ 27.02.2024 року в CONCERT HALL Дніпров-

²⁵ Жила Є. М. Звуковий образ акордеона в сучасному художньому просторі. *Слобожанські мистецькі студії* : наук. журнал Сумського держ. педагог. ун-ту ім. А. С. Макаренка. Суми : Гельветика, 2024. Вип. 2. С. 20–24.

²⁶ Жила Є. М. Образно-стильова палітра акордеонних творів сучасних композиторів (на прикладі «Насіння соняшника» Ч. К'як'яретта та «Герніка» Г. Ермоса). *Музикознавча думка Дніпропетровщини* : зб. наук. статей. Дніпро : ГРАНІ, 2024. Вип. 26 (1). С. 314–324.

²⁷ Жила Є. М. Стильові вектори розвитку національного акордеонного мистецтва кінець ХХ – початок ХХІ ст. *Музикознавча думка Дніпропетровщини* : зб. наук. статей. Дніпро : ГРАНІ, 2024. Вип. 27 (2). С. 408–418.

²⁸ Жила Є. Жанрово-стильові особливості творів для акордеону сучасних італійських композиторів. *Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ – ХХІ століть* : зб. матеріалів та тез XVII Міжнар. наук.-практ. конф. / ред.-упор. А. Душний. (Дрогоб. держ. педагог. ун-ту ім. І. Франка, 1 грудня 2023). Дрогобич : Посвіт, 2024. С. 74–77.

²⁹ Жила Є. М. «Omaggio ad Astor Piazzolla» В. Зубицького : композиційні та стильові аспекти. *Музичний твір як феномен рефлексивно-творчого мислення* : матеріалів наук. конф. Дніпровської акад. музики. Дніпро : ДАК, 2024. С. 39–42.

³⁰ Жила Є. М. Особливості розкриття художнього змісту твору Чезаре К'як'яретта «Насіння соняшника». *Теоретичні та практичні питання музичного мистецтва і науки* : тези доп. семінару-презентації наук.-твор. здобутків аспірантів та асистентів-стажистів. Дніпровська академія музики. Дніпро : ДАК, 2024. С. 18–20.

³¹ Жила Є. М. Рецепції світового художнього доробку в сучасному акордеонному мистецтві. *Духовна культура України перед викликами часу* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю : до 220-річчя Нац. юрид. ун-ту ім. Я. Мудрого / редкол. : А. П. Гетьман (гол.), В. М. Пивоваров, О. В. Уманець, О. В. Прудникова; МОН України, Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, каф. культурології (м. Харків 23 травня 2024 р.). Харків : Право, 2024. С. 87–89.

³² Жила Є. М. Сучасні європейські тенденції акордеонної творчості : робоча програма вибіркової навч. дисципліни. Дніпро, 2024. 14 с.

³³ Громченко В. В. Фестиваль «Музика без меж». Європейський музичний форум на фестивалійній сцені Дніпра. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2024. 7 черв. № 1 (51). С. 3.

ської академії музики (програма концерту: Антоніо Вівальді «Зима» із циклу скрипкових концертів «Пори року» (соло акордеона), Пьетро Роффі «Hysteria» (соло акордеона), Ренцо Руджері «Tango Italiano» (соло акордеона), Володимир Зубицький «Rossiniana» (3 частина – фінал) (соло акордеона із струнним квінтетом), Чезаре К'як'яретта «Sunflower seeds» (соло акордеона із оркестром акордеоністів «Ассо Performance Orchestra»), Ніно Рота «Хрещений батько» (оркестр акордеоністів «Ассо Performance Orchestra» – диригент Євген Жила), Пьетро Фроссіні «Веселий Кабальєро» » (соло акордеона із оркестром акордеоністів «Ассо Performance Orchestra») і концерт в рамках першого етапу захисту творчого мистецького проєкту ««Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості» 20.11.2024 року в CONCERT HALL Дніпровської академії музики (програма концерту: Пьетро Роффі «Hysteria» (соло акордеона із оркестром акордеоністів «Ассо Performance Orchestra»), Ренцо Руджері «Tango Italiano» (соло акордеона із оркестром акордеоністів «Ассо Performance Orchestra»), Чезаре К'як'яретта «Sunflower seeds» (соло акордеона із симфонічним оркестром «THE FESTIVAL» – художній керівник та диригент Народний артист України, професор Дмитро Логвин), Горка Ермоса сюїта «Чотири танці Іберії» (соло акордеона із духовим оркестром – художній керівник та диригент Ігор Грузин);

- відкрите заняття із студенткою 4-го курсу Дніпровської академії музики Іриною Крупую (16.05.2024).

Практична діяльність Євгена Жили як керівника дитячого оркестру народних інструментів Дніпровської дитячої музичної школи № 12 і оркестру акордеоністів «Ассо Performance Orchestra» Дніпровської академії музики зумовила питання удосконалення навичок диригування. В рамках виконання освітньо-творчої програми «доктор мистецтва» Євген Жила закінчив курс оперно-симфонічного диригування.

Заслуговує на увагу, розроблений Євгеном Жилою спеціальний курс. Дотримуючись вимог освітньо-творчої програми, Євген Жила здійснив розробку спеціального курсу для бакалаврського рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» у форматі робочої програми вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні європейські тенденції акордеонної творчості», яку було розглянуто і схвалено на засіданні кафедри народних інструментів Дніпровської академії музики³⁴. Означивши метою спецкурсу – ознайомлення здобувачів освіти з особливостями європейських тенденцій в акордеонному мистецтві, Євген Жила сформував три головних завдання вибіркової дисципліни: визначення сучасних європейських тенденцій в акордеонному мистецтві в цілому; розгляд основних стилєвих векторів європейських акордеоністів-виконавців; розкриття виконавських особливостей акордеоністів, спираючись на кращі зразки європейської композиторської творчості. З метою досягнення поставлених завдань програма вибіркової навчальної дисципліни упорядкована темами практичних занять:

Тема 1. Феноменологія акордеонного мистецтва: вектори сучасного музикологічного осмислення.

Тема 2. Проблеми онтології акордеонного мистецтва в контексті світової та національної музикологічної думки.

Тема 3. Жанрове різноманіття композиторської творчості як маркер сучасного акордеонного мистецтва.

Тема 4. Неофольклористичні інтенції сучасного акордеонізму.

Тема 5. Естрадно-джазові виміри сучасного акордеонізму.

Тема 6. Експериментальні виміри акордеонного мистецтва³⁵.

Додатковою темою для практичних занять слід визначити укладений Євгеном Жилою перелік сучасних акордеонних творів для прослуховування. Для самостійної роботи здобувачів Євген Жила передбачив допоміжні підтеми:

³⁴ Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні європейські тенденції акордеонної творчості» / розроб. Є. М. Жила. Дніпро : Дніпровська акад. музики, 2024. 14 с.

³⁵ Там само. С. 5–9.

До теми 1: Аналіз акордеонного мистецтва на межі XX–XXI століть: композитори, виконавці, музикознавчі дослідження.

До теми 2: Ознайомлення з літературою та іншими джерелами, що розкриває сучасний стан акордеонного мистецтва.

До теми 3: Визначення жанрових різновидів сучасного акордеонного мистецтва, позначення стильових векторів композиторської творчості.

До теми 4: Неофольклоризм у сфері акордеонного мистецтва: прослуховування та аналіз творів, розробка власної виконавської концепції.

До теми 5: Естрадно-джазове спрямування в акордеонному та баянному мистецтві: прослуховування та аналіз творів, особливості інтерпретаційних виконавських версій.

До теми 6: експериментальні пошуки звукового образу інструмента: прослуховування та аналіз творів, розробка власної виконавської інтерпретації. Сучасні технічні прийоми гри³⁶.

Детальне вивчення змісту запропонованих тем практичних занять на самостійне опрацювання додаткових підтем вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні європейські тенденції акордеонної творчості», на думку Євгена Жили, створить докорінне підґрунтя для формування професійних компетентностей, необхідних для розкриття і удосконалення здібностей виконавців-акордеоністів, враховуючи новітні методи та техніки, стильові спрямування композиторської творчості.

На підставі вищезрозглянутої творчої життєдіяльності Євгена Жили в аспекті професійного становлення, можна сформулювати наступні узагальнюючі позиції: дніпровський музикант пройшов повний цикл культурно-мистецької освіти; педагогічна діяльність Євгена Жили охоплює початковий, передвищий фаховий та вищий рівень культурно-мистецької освіти із позитивною динамікою; високий рівень виконавської майстерності дніпровського акордеоніста обумовлює здійснення конкурсно-оцінювальної діяльності у професійних конкурсах у творчій співпраці з українськими та зарубіжними представниками баянно-акордеонного виконавського мистецтва; професійне становлення дніпровського музикознавця реалізовувалось в інтегративному контексті виконавської, педагогічної, диригентської, методичної, наукової, редакторської, менеджерської діяльності.

³⁶ Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні європейські тенденції акордеонної творчості» / розроб. Є. М. Жила. Дніпро : Дніпровська акад. музики, 2024. С. 10.

2. Творчо-мистецький проєкт Євгена Жили в контексті виконавської та наукової діяльності

Творчо-мистецький проєкт Євгена Жили ґрунтувався на сучасній європейській музиці для акордеона, яку дніпровський музикант означив статусом новітньої сфери формування різних жанрово-стильових новацій у композиторській творчості видатних європейських музикантів акордеонного мистецтва. Визначаючи основною метою власного творчо-мистецького проєкту – відображення сучасних стильових спрямувань акордеонного мистецтва, Євген Жила предметом музикознавчого дослідження обирає композиторську творчість таких музикантів, як-от: Володимир Зубицький (Україна – Італія), Рішар Гальяно (Франція), Ренцо Руджері (Італія), Пьетро Роффі (Італія), Чезаре К'як'яретта (Італія), Горка Ермоса (Іспанія).

Панорама творчо-мистецького проєкту Євгена Жили представлена наступними музичними творами: концерт «Rossiniana» (3 частина – фінал) і концерт «Omaggio ad Astor Piazzolla» (три частини) – Володимира Зубицького, «Opale Concert» (2 та 3 частини) – Рішара Гальяно, «Hysteria» – Пьетро Роффі, «Tango Italiano» – Ренцо Руджері, «Sunflower seeds» – Чезаре К'як'яретта, «Gernika» і сюїта «Four dances from Iberia» (три частини) – Горки Ермоса.

Реалізація публічної презентації концерту «Rossiniana» (3 частина – фінал) Володимира Зубицького була здійснена на сольному концерті Євгена Жили «ACCO ITALIA» (27.02.2024 року). Функцію співавторів виконавської концепції «Rossiniana» виконали члени струнного квінтету: Олександр Володін (скрипка),

Костянтин Цацін (скрипка), Кирило Дармін (альт), Ольга Луценко (віолончель), Артем Коленчук (контрабас). Ретельно вивчаючи специфіку звукообразу акордеона в новітніх творах сучасних митців, Євген Жила зазначає: «Яскравим прецедентом реалізації потенціалу звукового образу акордеона в мовно-мисленнєвій і виразовій парадигмі неокласицизму є твір В. Зубицького «Россініана», який водночас демонструє апробацію академічної версії інтенцій естрадно-джазового спрямування та полістилітики. Формування такого стильового міксу, відповідного сучасним тенденціям мультикультуралізму, нівелювання меж академічного та масового мистецтва, стає основою нового

звукообразу акордеона як інструмента, який вільно обертається у просторі музичного мистецтва, концентруючи в собі весь його “соно-досвід”»³⁷.

Особливими завданнями виконавської концепції концерту «Rossi-piana» Євген Жила визначає: формування виконавської стилістики на основі балансу між класицистською врівноваженістю та естрадно-джазовою свободою, а також забезпечення багатовимірного, поліфункціонального позиціонування акордеону у моторно-віртуозній, кантиленній, мелодійній, перкусійній, самостійній та ансамблевій іпостасях³⁸. Досліджуючи полістилічний вимір В. Зубицького у концерті «Rossi-piana», дніпровський музикознавець встановлює п'ятирівневий мікс культурних просторів: історико-культурний, жанровий, стильовий, інтонаційний, технічно-виразний. Історико-культурний рівень означає посилення на художній досвід минулого, жанровий рівень визначає втілення академічної жанрової моделі в естрадно-джазовому вимірі, стильовий рівень конкретизує цитування фрагментів з творів Дж. Росіні та алюзії-стилізації однойменного твору Мауро Джуліані, інтонаційний рівень зумовлює використання знакових оперних інтонем та естрадно-джазових лексем, технічно-виразовий рівень виявляє поєднання традиційної виконавської стратегії з новаційними прийомами³⁹.

Новітня інтерпретаційна версія знаменитого музичного твору Володимира Зубицького «Omaggio ad Astor Piazzolla» («Присвята Астору Пьяццолла») була презентована 10 березня 2023 року на VIII Форумі виконавців на народних інструментах при Дніпровській академії музики. Ідея виконання тричастинного концерту Володимира Зубицького обумовлена прагненням відзначити 70-річчя композитора в аспекті ілюстративної ретроспективи найвідоміших музичних творів митця баянно-акордеонного виконавського мистецтва.

³⁷ Жила Є. М. Звуковий образ акордеона в сучасному художньому просторі. *Слобожанські мистецькі студії*: наук. журнал Сумського держ. педагог. ун-ту ім. А. С. Макаренка. Суми: Гельветика, 2024. Вип. 2. С. 21.

³⁸ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості: наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 56.

³⁹ Там само. С. 55.

Об'єднані спільним музично-мистецьким задумом «Музика без меж» і згуртовані єдиним форматом Міжнародного фестивалю музичного мистецтва, творчо-виконавський колектив дніпровських музикантів у реальному часі і просторі вдихнули нове життя у нотну текстологію авторських творів Володимира Зубицького. Творчо-мистецький союз у складі: солістів – Олександра Шамраєва (скрипка), Дмитра Чигрина (фортепіано), Євгена Жили (акордеон) і камерного ансамблю – Марії Ємець (скрипка), Олександра Володіна (скрипка), Іллі Белова (альт), Ольги Луценко (віолончель), Артема Коленчука (контрабас) та Андрія Лишака (ударні) втілили майстерно-віртуозне виконання концерту Володимира Зубицького «Omaggio ad Astor Piazzolla» («Присвята Астору П'яццолла») як в сольну-епізодичному, так і в колективно-цілісному аспектах, відобразивши полістилічну феєрію стилю мислення композитора⁴⁰. У науковому обґрунтуванні свого творчо-мистецького проєкту Євген Жила стильову багатимірність композиторського стилю мислення Володимира Зубицького у концерті «Omaggio ad Astor Piazzolla» («Присвята Астору П'яццолла») визначає такими складовими: запрограмована декларативна комунікація із музичною мовою Астора П'яццолли; інтонаційні маркери – тема «Libertango» як будівельно-інтонаційний матеріал; жанрові маркери – бароковий стильовий вимір Прелюдії *cis-moll* I тому ДТК Й. С. Баха та сольні епізоди *concerto grosso*; синтез маркерів фольклору латиноамериканського та європейського культурного спадку у формат крос-культурної комунікації; гнучка варіативність виконавського складу музичного твору у сольній, ансамблевій та оркестровій версіях, що зумовлює різні хронотопічні, артикуляційні, динамічні параметри виконання; авангардна складова стилістики концерту із пануванням ударних і шумових ефектів, драматургічної вагомості скрипкових пасажів, фортепіанної імпровізаційності, невизначеної звуковисотності акордеону, сонорно-кolorистичних ефектів «quasi» спів оркестрантів; режисерські інтенції на основі «сценарного принципу»; елементи візуалізації та театралізації, спрямовані на видовищність виконавства⁴¹.

Персональне трактування стильової модифікації композиторської творчості Рішара Гальяно «Opale Concert» (2 та 3 частини) було представлено 8 червня 2023 року під час першого сольного концерту

⁴⁰ Башмакова Н. В. Горизонти «Музики без меж». VIII Форум виконавців на народних інструментах. *Музичний вісник*: інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2023. 27 трав. № 1 (49). С. 3.

⁴¹ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості: наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 58–60.

Євгена Жили у якості асистента-стажиста Дніпровської академії музики. До реалізації авторського інтерпретаційного тлумачення Євгена Жили долучився камерний квінтет – Олександр Шамраєв (скрипка), Марія Ємець (скрипка), Олександр Володін (скрипка), Ілля Белов (альт), Ольга Луценко (віолончель), Артем Коленчук (контрабас) та виконавець уданих інструментів Андрій Лишак. Крім того, авторський твір Рішара Гальяно прозвучав і в рамках ювілейного концерту з нагоди 125-річчя Дніпровської академії музики 23 жовтня 2023 року⁴².

Грунтуючись на інтегративному поєднанні музично-теоретичних знань естетики музики різних епох та практичного досвіду їх виконання на акордеоні, Євген Жила зазначає на створеному Рішаром Гальяно стилі «New musett». Досліджуючи естетику авторської манери Рішара Гальяно, Євген Жила розкриває естетичні параметри стилі «New musett»: синтез національної, фольклорної (аргентинської та африканської), європейської, професійної, джазової та салонної виконавських культур; персонажність інструментального театру; індивідуалізований композиторський стиль, виражений пануванням лаконічних інтоном та секвенційного розвитку, типовою тричастинною композиційно-структурною організацією, гомофонно-гармонічним типом фактури, колористичною гармонією⁴³. Узагальнюючи новітнє спрямування стильових маркерів «New musett», Євген Жила зазначає, що «новітній стиль Рішара Гальяно ґрунтується на витках італійської і французької музичних культур, традиційному джазі і латиноамериканських фольклорних джерелах»⁴⁴.

⁴² Башмакова Н. В. З ювілеєм, рідна академіє! *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2023. 25 груд. № 2 (50). С. 2.

⁴³ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості : наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 61–62.

⁴⁴ Там само. С. 42.

Авторські музичні твори Пьетро Роффі «Hysteria» («Емоційний сплеск») та Ренцо Руджері «Tango Italiano» у творчо-мистецькому проєкті Євгена Жили мають дві інваріативні темброві версії. Прем'єра цих творів у першій тембровій версії «соло акордеона» відбулась 27 лютого 2024 року у форматі Європейського музичного форуму «ACCO ITALIA» триденного марафону Міжнародного фестивалю академічного музичного мистецтва «Музика без меж». Проекція-відображення другої тембрової версії музичних творів Пьетро Роффі «Hysteria» («Емоційний сплеск») та Ренцо Руджері «Tango Italiano» із форматною сукупністю соло акордеона, струнного ансамблю й оркестру акордеоністів «Acco Performance Orchestra» була здійснена 20 листопада 2024 року у ході першого етапу захисту творчо-мистецького проєкту Євгена Жили.

Сполучення соло акордеона із тембровою палітрою квінтету струнно-смичкових інструментів, оркестру акордеоністів «Acco Performance Orchestra» та залученням виконавців ударних інструментів викристалізувало нові забарвлення звукообразів в інтегративних фарбах нових тембрів, філософсько-поетичну споглядальність, ритмічну експресію, синтез романтичної наспівності струнних інструментів і віртуозності акордеона, ефекти сценічного видовищного інструментально-театрального дійства із симфонічними маркерами.

Аналізуючи мультикультурні орієнтири творчості Пьетро Роффі, Євген Жила встановлює важливу стильову лінію композитора та визначає її понятійною категорією «апеляції до барокової епохи»⁴⁵. Розглядаючи барокові стильові модули італійського митця у музичному

⁴⁵ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості: наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 66.

творі «Hysteria» («Емоційний сплеск»), дніпровський музикант конкретизує музично-семантичні ознаки композиторського стилю мислення Пьетро Роффі, до яких він відносить: образи почуттів антиномічності, конфліктності, контрастності, патетики, афекту, гіперболізації як настанов бароко; позначення домінування сонорності, котре виявляється звуковими враженнями (впливами), створеними кластерами і перкусійними ефектами; повторення ритмічних патернів; перманентні коливання динаміки; семантичний світ сакральної сфери органа. Усвідомлюючи стилістичні та семантичні нюанси композиторського стилю мислення італійського музиканта, Євген Жила семантичні обрії «Hysteria» співвідносить із традиціями віртуозного виконавства епохи класицизму та романтизму⁴⁶.

Досліджуючи проблему реалізації потенціалу звукообразу акордеона в сучасному художньому просторі, Євген Жила констатує факт наявності плюралізму в контексті історико-культурних посилань, зокрема у творі Пьетро Роффі «Hysteria» («Емоційний сплеск»). Щодо постмодерної плюралістичності цього твору Євген Жила висловив наступне: «Плюралізм історико-культурних «посилань» на естетичні, технічно-виразові виміри сучасного акордеонного мистецтва репрезентує твір П. Роффі «Hysteria». Безпосередню алюзію звукового образу акордеона з культурним, художнім досвідом барокової епохи містить назва твору – концептуальна й образна апеляція до емоційно-почуттєвих вимірів бароко, позначених афектованістю, патетикою, гіперболізованістю, що увиразнюють авторські ремарки *pervoso*, *espressivo*. Концептуальні обрії «Hysteria» П. Роффі розширює апеляція до концепту *perpetuum mobile*, який «є наскрізним для європейської культури, трансформуючись від романтичного пантеїзму у XIX ст. до імпресіоністичної колористики, психологічності, експресіонізму тощо у XX ст.», зокрема у творах Ф. Шуберта, Ф. Шопена, Ф. Мендельсона, Н. Паганіні, Б. Сметани, Й. Штрауса, Б. Бріттена, А. Онеггера, М. Равеля й інших. Постмодерну плюралістичність твору засвідчує наявність як сольної версії, так і ансамблевої – зі струнним квінтетом, яка апелює до академічної традиції та позиціонує акордеон як її повноправний складник. Особливі сонорні ефекти забезпечує насичення партій струнних виразними ефектами внаслідок застосування *collegno*, зокрема без визначеної звуковисотності, *pizzicato*, *spiccato*, висхідних мікроглісандо, у партії акордеона – кластери, перкусійні ефекти, за яких інструмент постає в ритмо-ударній функції. Композиція твору, яка

⁴⁶ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості: наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 66–67.

заснована на повторюваності структурних побудов і має основою форму *da capo*, та концептуальна спрямованість на відтворення нескінченного перманентного руху формують своєрідний дихотомічний хронотоп твору. З одного боку, константні повтори ритмонем-патернів зумовлюють атмосферу статичності. З іншого боку, невинність руху музичної тканини забезпечують інтонемі-патерни у дрібній ритміці, а постійні градації динаміки є засобом подолання ефекту монотонної повторюваності та наповнення твору винятковою внутрішньо концентрованою динамічністю. У такій дихотомічній єдності статичності й руху виняткової значущості набувають виокремлені кантиленні інтонемі. Створюючи певні алюзії з бароковими риторичними фігурами *anabasis* – піднесення до небес – та *catabasis* – сходження з небес, вони резонують із бароковим світом. Зазначимо, що таке дихотомічне коливання між статичною та внутрішньо концентрованим рухом розширює обрії звукового образу інструмента»⁴⁷.

Характеризуючи композиторський стиль мислення Ренцо Руджері, дніпровський музикознавець Євген Жила відзначає: «У своїй творчості Ренцо Руджері завжди намагається створити нові музичні форми, поєднуючи симфонічне мислення та джаз. Музична мова творів композитора повністю спирається на джазовий канон – це джазова акордика та ладо-гармонічні засоби, ускладнені синкоповані ритми зі зміщенням акцентів, або наростаюча та імпульсивна ритміка з характерним, чітко організованим пульсом (бітом), поліритмічна фактурна організація, імпровізаційність на різних рівнях композиційної будови. Водночас, все спрямовано на передачу художніх особливостей інструменту у синтезі із джазовою манерою гри, завдяки інтонації та артикуляції»⁴⁸.

Практика виконання Євгеном Жилою джазово-стилістичної музики «Tango Italiano» Ренцо Руджері зумовила здійснення теоретико-музикознавчого аналізу композиторської системи формування художньої форми музичного твору на рівні музичного мислення, гармонічної та ритмічної організації. З'ясовуючи семантику музичного мислення італійського композитора, Євген Жила зазначає на домінуванні віртуозної імпровізаційності, яка підтверджена авторськими ремарками Ренцо Руджері. Досліджуючи рівень гармонічної організації «Tango Italiano», дніпровський музикант-виконавець акцентує увагу на

⁴⁷ Жила Є. М. Звуковий образ акордеона в сучасному художньому просторі. *Слобожанські мистецькі студії* : наук. журнал Сумського держ. педагог. ун-ту ім. А. С. Макаренка. Суми : Гельветика, 2024. Вип. 2. С. 22–23.

⁴⁸ Жила Є. Жанрово-стильові особливості творів для акордеону сучасних італійських композиторів. *Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX – XXI століть* : зб. матеріалів та тез XVII Міжнар. наук.-практ. конф. / ред.-упор. А. Душний. (Дрогоб. держ. педагог. ун-ту ім. І. Франка, 1 грудня 2023). Дрогобич : Посвіт, 2024. С. 75–76.

переважній наявній більшості септакордових вертикалей у сонорній функції та фактично присутніх вільних колористичних зіставленнях гармонічно-ладових просторів. Особливості рівня ритмічної організації «Tango Italiano», Євген Жили визначає естрадно-джазовою стилістикою, яку він конкретизує безперервними синкопованими ритм-формулами, об'єднаними в композиційні блоки⁴⁹.

Виконавська інваріативність музично-драматичної композиції Чезаре К'як'яретта «Sunflower seeds» («Насіння соняшника») у мистецько-творчому проєкті Євгена Жили має три темброві версії. Перша публічна демонстрація авторського твору Чезаре К'як'яретта відбулась 27 лютого 2024 року у тембровій версії соло акордеона із супроводом оркестру акордеоністів «Ассо Performance Orchestra» в рамках сольного концерту Євгена Жили «АССО ІТАЛІА» Європейського музичного форуму об'єданого міжкультурним діалогом Міжнародного фестивалю академічного музичного мистецтва «Музика без меж». Початкова темброва версія означається персональним авторським проєктом Євгена Жили, в якому дніпровський музикант втілює з'єднання трьох власних мистецько-творчих функцій: виконання сольної партії акордеона, здійснення інструментування, керування оркестром акордеоністів «Ассо Performance Orchestra».

Друга темброва версія «Sunflower seeds» («Насіння соняшника») обумовила музично-комунікаційне злиття акордеонного соло Євгена Жили та музикантів дніпровського камерного оркестру «Пори року» під керівництвом Народного артиста України Дмитра Логвина у світову прем'єру, презентовану 28 серпня 2024 року у концертній залі Кельнської філармонії у Німеччині⁵⁰. «Насіння соняшника» у прообразі

⁴⁹ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості : наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 65–66.

⁵⁰ Громченко В. В. Міжнародне визнання та підтримка. Дні Дніпра у Кельні. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2024. 25 груд. № 2 (52). С. 3.

відродження української нації визначає основний художньо-програмний задум італійського композитора. На думку автора колективної монографії, саме друга темброва версія (у творчо-професійному інструментуванні італійського композитора) найяскравіше реалізовує втілення авторського задуму Чезаре К'як'яретта в звукообразувальному й фактурно-тембровому аспектах. Два гінетично-музичних коди італійського композиторського стилю мислення Чезаре К'як'яретта та чуттєво-виконавської майстерності українського акордеоніста Євгена Жили і камерного оркестру «Пори року», які у прообразі українського народного співця-лірника оповідають про трагічні події російського повномасштабного вторгнення і агресії в Україні у наступному композиційно-драматургічному емоційному розвитку: ментальну чуттєвість слов'янської нації у безмежному ліричному мелосі із віддаленою загрозою; звукообраз натурофілософського стилю мислення українців у єдиному наповненому злитті із природою (релігія давніх слов'ян часів Київської Русі); філософські пошуки істини в інструментальному діалозі віолончелі й акордеона (діалогічність Григорія Сковороди); патріотичний аспект у лейтмотивах героїко-патетичного характеру (*Vita heroïka* за визначенням геопсихічних чинників становлення українського національного характеру Олександра Шумило фон Кульчицького); психологічну згуртованість до захисту, що означається проявом серця до життя і миру українського народу (кордоцентризм Григорія Сковороди, філософія серця Памфіла Юркевича); емоційну напруженість, яка замальовується звуковими маркерами, що зображають початок вторгнення і бойові дії застосуванням ритмічних ударно-шумових ефектів та лейтмотиву зла у почерговому проходженні спочатку у альту, а потім у контрабаса; поміркований реалізм українців – усвідомлення неминучості війни з виявленням волі до життя (волюнтаризм Артура Шопенгауера «воля в основі свідомості», Фрідріха Ніцше «воля долає перешкоди на шляху до життя, Ніколая Гартманна «існування волі як відношення двох детермінацій: ідеальної – цінностей, що є орієнтиром до волі, і реальної – волі, що здійснює цінності); драматичне зображення воєнних дій в інструментальних хронотопах: повітряна тривога у соло альту, вибухи – кластери у соло акордеона; психологічно-емоційний епізод спустошення через наслідки руйнувань і кількості загиблих в звукообразі обрядового фольклору: плачів в інтонуванні струнних інструментів та голосінь в акордових декламаційних схлипах партії акордеона із фіксацією всенародного оплакування в унісонну тему-скорботи в одноголосному проведенні як в партії акордеона, так і в звучанні

камерного оркестру (процес катарсису). Філософське підґрунтя і семантична архайка нотної текстології музично-драматичної композиції «Sunflower seeds» («Насіння соняшника») вказує на приналежність українського народу до європейської спільноти.

Виконавська ілюстрація третьої тембрової версії «Sunflower seeds» («Насіння соняшника») (інструментування Чезаре К'як'яретта), збагаченої звуковими забарвленнями симфонічного оркестру «THE FESTIVAL» (художній керівник та диригент – Народний артист України, професор Дмитро Логвин) була реалізована в естетичній проекції двох культурно-мистецьких заходів: концерту симфонічного оркестру «THE FESTIVAL» у репрезентованій модифікації «Симфонічна осінь» традиційного фестивалю «Музика без меж» (18 листопада 2024 року) та першого етапу захисту творчого мистецького проєкту Євгена Жили «Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості» на головній сцені Concert Hall Дніпровської академії музики (20 листопада 2024 року).

Висвітлюючи вищезазначені мистецькі події у «Музичному віснику», доктор мистецтвознавства, професор, проректор з наукової, творчої та міжнародної діяльності Дніпровської академії музики Валерій Громченко зазначив: «Творчо обдарована особистість, винятково харизматичний акордеоніст-віртуоз Євген Жила, в універсально-максимальному застосуванні виразових можливостей академічного народного інструмента, наголосимо, багатогранно представленого європейськими музично-інструментальними традиціями акордеонного виконавства, згенерував самобутню звукову окрасу осіннього музичного марафону, що рельєфно окреслився новітнім звукообразом у максимальності звукової ретроспекції фестивалю»⁵¹.

⁵¹ Громченко В. В. Акордеонний звукообраз новітніх сенсів «Музики без меж». *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2024. 25 груд. № 2 (52). С. 1.

Об'єктивуючи художньо-образне мислення італійського композитора, Євген Жила зазначає: «Твір Чезаре К'як'яретта не тільки відображає складні теми – війни, страждання та надії, а й виражає новаторський підхід до технічного та композиційного аспектів музики. У композиції «Насіння соняшника» втілені сучасні тенденції акордеонного мистецтва, такі як сонористичні прийоми, новаційність звукообразу інструмента, панування імпровізаційності, складна метроритмічна організація твору, у поєднанні із художньо-образним мисленням композитора. Твір вражає своєю емоційною насиченістю та глибоким художнім змістом, що зумовлює широкий інтерес з боку виконавців-акордеоністів та слухачів. Крім того, відзначено важливість акордеона як музичного інструменту в сучасному мистецтві в цілому та його здатність до вираження складних соціальних та емоційних проблем. Таким чином творчість Чезаре К'як'яретта не лише збагачує сучасну музичну культуру, а й стимулює подальший розвиток акордеонного мистецтва, відкриваючи нові горизонти для інновацій та вираження складних емоцій через звучання музики»⁵².

Завершальною складовою практичної частини творчо-мистецького проєкту Євгена Жили означаються музичні композиції Горки Ермоса «Gernika» і «Чотири танці Іберії». Музичний твір «Gernika» вперше у виконанні оркестру акордеоністів «Ассо Performance Orchestra» (диригент Євген Жила) прозвучав на відкритті Всеукраїнського форуму баяністів та акордеоністів «Dnipro Acco Performance» 13 квітня 2023 року. Композиція Горки Ермоса у звуконаслідувальній проєкції відображає історичні події громадянської війни в Іспанії 1937 року (бомбардування міста німецьким легіоном «Кондор»). При формуванні виконавської концепції «Gernika» Євген Жила зауважив на таких

⁵² Жила Є. М. Особливості розкриття художнього змісту твору Чезаре К'як'яретта «Насіння соняшника». *Теоретичні та практичні питання музичного мистецтва і науки* : тези доп. семінару-презентації наук.-твор. здобутків аспірантів та асистентів-стажистів. Дніпровська академія музики. Дніпро : ДАК, 2024. С. 19–20.

важливих чинниках, як-от: індивідуалізація творчого прочитання твору; урахування технічної, тембрової, динамічної, артикуляційної специфіки композиції; усвідомлення принципу остигності із смисловою багатозначністю і поліфонією смислів; розуміння перманентної ритмічної пульсації; визначення романтичних та імпресіоністичних витоків у семантиці композиторського стилю; виявлення контрасту фактур, що дозволить збагнути вільну композиційно-структурну організацію твору; застосування динамічного рельєфу⁵³.

Звукообразне наповнення композиції Євген Жила співвідносить до візуального мистецтва живопису, зокрема картини Пабло Пікассо «Герніка», яка своєю графічністю і чорно-білим колоритом відповідає художньому стилю кубізму.

⁵³ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості: наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 68–70.

1 Сюїтна композиція «Чотири танці Іберії» у своїй звуко-фонетичній семантиці відтворює образ баскської фольклорної музики. Яскраво-колеритна музика сюїти Горки Ермоса «Чотири танці Іберії» у тембровій різнобарвності духового оркестру (художній керівник та диригент Ігор Грузин) анонсу-

вала сценічне музично-театральне дійство баскського танцю мечів, португальської пісні в стилі фадо, каталонського народного танцю хота, південноіспанського фламенко із поєднанням Андалуської булерії та кубинської румби. Інноваційний звукообраз (соло акордеона – Євген Жила, соло кларнета – Юрій Левицький) у лоні темброво-колеристичної палітри звучання духового оркестру був представлений 20 листопада 2024 року на заключному концерті традиційного для Дніпровської академії музики Міжнародного фестивалю академічного музичного мистецтва «Музика без меж», який виконав спрямовуючу лінію розвитку виконавського мистецтва із функцією взаємодії різних інноваційних співтовариств (відповідно до тлумачення традицій та інновацій Томаса Куна).

Узагальнюючи сюжетний перебіг подій практичної частини творчого мистецького проекту Євгена Жили, творчий керівник Ю. М. Новіков і науковий консультант М. І. Варакута відзначають: «У процесі роботи та втілення власного мистецького проекту аспірант прагнув до демонстрації найвищої виконавської майстерності, розкриття образно-змістовного наповнення творів, закладених авторами, власної виконавської інтерпретації та оригінальності аранжувань... Великий виконавський досвід та яскрава обдарованість дозволили Є. М. Жили

створити оригінальне власне прочитання творів сучасних композиторів-акордеоністів, які здобули високу оцінку як самих авторів композицій (В. Зубицького, Ч. К'як'яретти), так і відомих виконавців та музикознавців України та зарубіжної музичної спільноти»⁵⁴.

Характеризуючи значення практичної складової творчого мистецького проєкту дніпровського акордеоніста, члени спеціалізованої разової ради А. Душний та С. Овчарова зазначають: «... зусиллями здобувача оновлено репертуарну палітру оркестру акордеоністів та в самобутніх інтерпретаційних версіях представлено варіанти сучасних концертних композицій з солюючим акордеоном... здійснений цикл концертів здобувача мав вплив на процес популяризації акордеонного виконавства на Дніпропетровщині»⁵⁵.

Для музикознавців значний інтерес представляє теоретична частина (наукове обґрунтування) творчо-мистецького проєкту Євгена Жили.

Визначаючи об'єктом дослідження сучасне європейське акордеонне мистецтво, Євген Жила композиційну структуру наукового обґрунтування «Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості» формує розглядом трьох взаємообумовлених складових: музикологічний дискурс щодо акордеонного мистецтва, художня практика сучасних стильових параметрів акордеонного мистецтва, виконавські проєкції стильових аспектів репертуару для акордеона сучасних композиторів.

Предметом обговорення музикологічного дискурсу дніпровський музикант окреслює феноменологію акордеонного мистецтва, проблеми онтології акордеонної творчості в музикознавстві, жанрово-стильове різноманіття сучасного акордеонного мистецтва.

Досліджуючи питання феноменології акордеонного мистецтва у дотичності з баянним мистецтвом, Євген Жила здійснює ретроспективу думок: Р. Безутлої (як системне явище культури)⁵⁶, А. Душного і І. Соболя (як галузь академічної культури України)⁵⁷,

⁵⁴ Новіков Ю. М., Варакута М. І. Висновок творчого керівника та наукового консультанта на творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування Жили Є. М. «Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості» на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Дніпро, 2024. С. 1–2.

⁵⁵ Душний А., Овчарова С. Відгук на творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування Жили Є. М. «Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості» на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво». Дніпро, 2024. С. 3.

⁵⁶ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості : наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 19–20.

⁵⁷ Там само. С. 20.

М. Давидова (як феномен виконавської творчості)⁵⁸, І. Єргієва (як мистецтво гри)⁵⁹, І. Шпитальної (як феномену гри смислів – композиторського тексту твору та його інтерпретації виконавцем)⁶⁰, А. Черноіваненко (як інструментальний театр – володіння всією палітрою технічно-виражальних засобів та комплексом якостей акторської майстерності)⁶¹, В. Марченка (як самостійний феномен світової та національної культури)⁶². Ґрунтуючись на думках вищерозглянутого дискурсу, Євген Жила надає власне розуміння поняттю акордеонне мистецтво – як самостійний феномен сучасної національної художньої культури⁶³.

Проблеми онтології акордеонної творчості в музикознавстві Євген Жила аналізує в контексті: генезису перших прототипів акордеону; технічного вдосконалення конструкції самого акордеону; органо-логічного модифікування акордеону у форматі електронних і цифрових версій; створення першого оригінального репертуару для акордеону; розвитку акордеонізму від аматорської до професійно-академічної сфери з естрадно-джазовою стилістикою; трансформації творчого зв'язку через комунікації мережі Інтернет; панорами творчих світів метрів баянно-акордеонного мистецтва; становлення європейської педагогічної та композиторської школи акордеонізму, зокрема Франції, Італії, Данії, Іспанії, Сербії, Словенії і Польщі; інтенсифікації акордеонного виконавства; активізації конкурсно-фестивального модусу функціонування сучасного акордеонізму⁶⁴.

Аналізуючи жанрово-стильове різноманіття сучасного акордеонного мистецтва, дніпровський музикознавець відображає наступну жанрову динаміку акордеонізму: вторинні жанри перекладення та транскрипції; жанри фольклорного спрямування (парафрази, фантазії, варіації); жанр концертної фантазії; жанри академічної традиції (сюїта, соната, концерт) з модуляцією в різні стильові контексти; синтезуючі симбіозні жанрові моделі; перевідродження інструктивного жанру в концертно-віртуозний модус; оригінальні поліфонічні твори; програмна музика із вільним жанровим мисленням; жанр інструментального театру із свободою стилів, виконавською концепцією та апробацією виразового потенціалу; жанрові маркери живопису

⁵⁸ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості : наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 20.

⁵⁹ Там само. С. 20.

⁶⁰ Там само. С. 20–21.

⁶¹ Там само. С. 21.

⁶² Там само. С. 21–22.

⁶³ Там само. С. 22.

⁶⁴ Там само. С. 23–27.

із сакральною модифікацією академічних традицій; естрадно-джазова модуляція в категорію естрадної мініатюри⁶⁵.

Досліджуючи акордеонне мистецтво в аспекті стильових параметрів сучасності, дніпровський музикознавець фокусує увагу на нефольклорних традиціях, естрадно-джазових вимірах, експериментальних модусах академічної традиції.

Визначаючи неофольклоризм як стильовий параметр першоджерела, Євген Жила здійснює відображення цього поняття в контексті наукового обговорення: як *тип музичного мислення*, об'єднуючий професійно-академічні та природно-етнологічні принципи організації звукового матеріалу (О. Дерев'янченко), як *художнє явище* із діалогом музичних компонентів авторської музичної мови і фольклору (Т. Клюка), як *мистецько-художній напрям* інтерпретації етнотрадиційної моделі (І. Коновалова), як *модус оновлення* художніх засобів і принципів музичного мислення (С. Садовенко), як *вид переінтонування* фольклорної архаїки у стильові явища сучасності (О. Злотник), як *втілення пошуку «спільних точок дотику»* між народною та сучасною професійною музикою (В. Семкович)⁶⁶.

З'ясовуючи стильові параметри неофольклоризму, дніпровський музикант означає наступні концептуальні принципи: дуалізм – синтез академічних та естрадно-джазових інтенцій, творча апеляція до різних жанрових сфер та площин фольклору, глибинні пласти архаїчного фольклору, академізація фольклорних витоків і «фольклоризація» академічних жанрів, інтелектуалізація фольклору⁶⁷.

Відображаючи естрадно-джазові виміри акордеонного мистецтва, дніпровський дослідник зауважує на новітніх модифікаціях сучасного стилю мислення представників української та зарубіжної композиторської школи. Стильові параметри естрадно-джазових вимірів українських композиторів представлені такими модифікаціями: А. Гайденко – репрезентація мюзету в жанровій моделі циклу програмних мініатюр; В. Зубицький – проєкція барокової жанрової моделі у сферу джазової імпровізації із залученням рис неоромантизму та елементів авангардової композиторської техніки; А. Білошицький – дихотомічний підхід у модифікації жанрових моделей академічної традиції; В. Власов – сфера програмної музики із виконавськими інтерпретаціями джазових стилів; Я. Олексів – композиційно-структурна організація фактури джазу у синтезі з академічними традиціями;

⁶⁵ Там само. С. 27–34.

⁶⁶ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості: наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 36–37.

⁶⁷ Там само. С. 38–41.

Р. Стахнів – стильові апеляції кантрі та бугі-вугі, модерний виклад музичного матеріалу із застосуванням театралізації. Естрадно-джазові виміри зарубіжних композиторів репрезентують такі стильові параметри: Е. Ваше – синтезуюче стильове спрямування джаз-мюзет, Ф. Мароко – джазова модифікація мюзету із домінуванням імпровізаційності, Р. Гальяно – злиття французьких витоків, традиційного джазу і латиноамериканських фольклорних джерел у новітній нормативний варіант *new musette*, Л. Байєр – комбінування фольклорних і джазових настанов з елементами циганської музики – джаз мануш, Г. Ермоса – з'єднання джазу та іспанських фольклорних настанов⁶⁸. Крім того, Євген Жила відображає хронологічну періодизацію розвитку естрадно-джазового мистецтва в баянно-акордеонній виконавській культурі та окреслює мовно-мовленнєві та виразові виміри естрадно-джазового спрямування.

Євген Жила зазначає, що експериментальні модуси сучасного акордеонного мистецтва базуються на таких апробаційних принципах: *збільшення концептуально-тематичного образного кола; тяжіння до стереотипізації; усвідомлення філософської проблематики; застосування метафоричних програмних назв; втілення емансипації; наповнення артистизмом; залучення елементів театралізації; впровадження мультимедійності; використання алеаторики, сонористики, пуантилізму, розширеної та 12-ти тонової тональностей, полістилістики; набуття масштабності; активізування тембрового потенціалу; посилення експериментальних конструкцій звуку; оновлення звукообразу інструмента; додавання голосу до інструментальної звукової палітри; зростання рівня виконавського інтерпретування; розширення діапазону інтерпретаційної парадигми; введення шумово-перкусійного потенціалу; формування нових тембрових сполучень*⁶⁹.

Ґрунтуючись на практичному досвіді виконання музичних композицій «Rossiniana», «Omaggio ad Astor Piazzolla», «Opal concerto», «Tango Italiano», «Hysteria», «Gernica», «Чотири танці Іберії», «Sunflower seeds» в рамках апробації у різних формативних концертних заходах, Євген Жила здійснює музикознавчий аналіз вищевказаних музичних творів з огляду на такі композиторські проєкції: полістилічний світ В. Зубицького, стильові модуси творчості Р. Гальяно та Р. Руджері як чинники формування виконавської концепції, прояв

⁶⁸ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості : наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 42–45.

⁶⁹ Там само. С. 46–52.

інтертекстуальності у творах П. Роффі, Г. Ермоса, Ч. К'як'яретта у світлі виконавської рефлексії.

Усвідомлюючи семантичні особливості концертів В. Зубицького «Rossiniana» та «Omaggio ad Astor Piazzolla», дніпровський музикант доходить такого висновку: «У творчості митця концерт, позначений вагомністю настанов полістилістики, «стягує» в себе багатовікову «культурну пам'ять» жанру численності версій жанрової моделі в контексті барокової, класицистичної, романтичної тощо художніх призм світобачення та апелює до найширшого перцептуального кола»⁷⁰.

Специфічними рисами композиторського стилю Р. Гальяно у «Opal concerto» Євген Жила визначає: апеляцію до класицистської композиційно-структурної організації твору, алюзію хоральності, наявність соборності та віртуозності, принцип концертування, різноманіття тембрової комунікації, багатокомпонентність тематизму, структуро творче значення варіаційності та контрастності, естетичні параметри бароко – об'єднані у стильовий модус *New musett*⁷¹.

Чинниками формування композиторського стильового модусу Р. Руджері дніпровський музикознавець окреслює: темброву та фактурну барвистість, віртуозну імпровізаційність, колоритне співставлення блоків композиції, септакордові співзвуччя гармонічної вертикалі, безперервність синкопованих ритмо-формул, різнобічність технічних прийомів⁷².

Композиторську рефлексію П. Роффі у п'єсі «Hysteria», Євген Жила встановлює співвідношенням музичного твору із концептами полікультурності, які виражені в традиціях бароко, класицизму, романтизму і сакральності⁷³.

Інтертекстуальність композиторської концепції Г. Ермоси, дніпровський дослідник конкретизує застосуванням: романтичних та імпресіоністичних алюзій (у творі «Gernica»); синтезу фольклорних настанов джазової стилістики, алюзії твору із симфонічним циклом, «портретної» лінії, регіональних фольклорних маркерів, перкусійних прийомів в аспекті соборності (у циклі «Чотири танці Іберії»)⁷⁴.

Драматургічну композиторську проекцію Ч. К'як'яретта, Євген Жила вбачає у виявленні таких динамічних чинників: філософська проблематика, принцип хоральності та варіаційності, специфіка

⁷⁰ Жила С. М. Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості : наук. обґрунтування творчого мистецького проекту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 54.

⁷¹ Там само. С. 78.

⁷² Там само. С. 78–79.

⁷³ Там само. С. 79.

⁷⁴ Там само. С. 79–80.

полікультурності та полістилістики, академічні традиції жанрово-композиційних настанов, новації мовно-мовленнєвого аспекту⁷⁵.

Узагальнюючи результати творчо-мистецького проєкту «Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості», Євген Жила зазначив, що головною метою виконавської концепції та наукового обґрунтування було ствердження унікального потенціалу звукообразу акордеона та наголошення на його концептуальній жанрово-стильовій інтелектуалізації у творчості представників європейської композиторської школи баянно-акордеонного мистецтва.

ВИСНОВКИ

Здійснена ретроспектива життєво-творчої та мистецько-наукової діяльності Євгена Миколайовича Жили дозволяє зробити наступні узагальнюючі висновки. Дніпровська академія музики – найсучасніший заклад професійної музичної освіти, який об'єднує в собі всі рівні культурно-мистецької освіти: від початкової мистецької школи до аспірантури. Саме така філософсько-ідеологічна концепція зумовлює консолідацію музикантів у єдиний творчо-професійний колектив із дотриманням фундаментальних традиційних настанов і впровадженням сучасних інновацій. Історія професійного становлення Євгена Жили як висококваліфікованого музиканта і творчої талановитої особистості у лоні Дніпровської академії музики наочний тому приклад. Вихований на традиціях академічної професійної освіти, Євген Жила втілює у життя інноваційний творчо-мистецький проєкт, який за визначенням багатьох експертів музикознавців істотно змінив уявлення щодо сучасного звукообразу акордеона. Індивідуалізований творчий ракурс дніпровського акордеоніста, спрямований на співпрацю із сучасними творцями музики для акордеона, виявив нові горизонти виконавської культури в галузі акордеонного мистецтва. Викристалізовані новації актуалізували музикознавчу розвідку сучасного акордеонного мистецтва в контексті вивчення жанрово-стильових параметрів композиторської творчості і їх виконавської проєкції. Долаючи парадигму монозвучності акордеона, анонсовані презентації сучасних музичних композицій транслювали різні формативні темброві сполучення, які відображали зміну традиційної картини світу акордеонного мистецтва.

⁷⁵ Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика: стильові вектори композиторської творчості: наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Дніпро, 2024. С. 80.

АНОТАЦІЯ

Розділ колективної монографії актуалізує питання здійснення наукових розвідок в аспекті вивчення індивідуально-персональних здобутків новосформованих фахівців сучасного акордеонного мистецтва України, які у новочасності втілюють особисту творчо-професійну і мистецько-наукову діяльність. Розв'язання означеної проблематики потребувало визначення конкретних акордеоністів-виконавців, які своєю мистецької діяльністю не тільки примножують здобутки акордеонного мистецтва України, а й оновлюють його зміст новим наповненням, тим самим визначаючи модерний напрямок його розвитку. Особистістю, яка відповідає зазначеній категорії було визначено постать дніпровського акордеоніста, доктора мистецтва Євгена Миколайовича Жили. В процесі реалізації поставленої мети авторка розділу колективної монографії: *висвітлює* біографічні відомості дніпровського музиканта; *розглядає* аспект здобуття Євгеном Жилою культурно-мистецької освіти як професійного акордеоніста; *відображає* особисті здобутки дніпровського акордеоніста на професійних виконавських конкурсах; *зазначає* на інтеграції педагогічної діяльності Євгена Жили трьох рівнів культурно-мистецької освіти: початкова мистецька школа, фаховий музичний коледж, академія музики; *конкретизує* на творчих здобутках учнів та студентів Євгена Жили в аспекті перемог на всеукраїнських та міжнародних конкурсах виконавської майстерності; *здійснює* диференційний розгляд діяльнісних спрямувань дніпровського музиканта; *зазначає* на досвіді Євгена Жили у якості члена журі провідних виконавських конкурсів баяністів-акордеоністів; *характеризує* поетапність набуття ступеня доктора мистецтва. Вагомою складовою наукової розвідки означено особистий творчо-мистецький проєкт Євгена Жили із практичною (виконавською) і теоретичною (науково обґрунтованою) компонентами. Детальний розгляд практичної (виконавської) частини творчо-мистецького проєкту зумовив виявлення оригінального новоствореного репертуару, який змінив усталені стереотипи звукового образу акордеона. Вичерпний аналіз теоретичної частини (наукового обґрунтування) озброює сучасних музикознавців новітньою лексичною науковою термінологією і розширює уявлення щодо стильових векторів стилю мислення композиторів сучасності.

Література

1. Башмакова Н. В. Горизонти «Музики без меж». VIII Форум виконавців на народних інструментах. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2023. 27 трав. № 1 (49). С. 3.
2. Башмакова Н. В. З ювілеєм, рідна академіє! *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2023. 25 груд. № 2 (50). С. 2.

3. Башмакова Н. В. Форум виконавців на народних інструментах. Чотири дні про Folk. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2024. 7 черв. № 1 (51). С. 2.

4. Бендас Д. О. Крос-культурна комунікація як чинник розвитку сучасного акордеонного мистецтва : кваліфікац. робота на здобуття освіти. ступеню магістра : 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності». Київ, 2020. 88 с.

5. Гафич М. Я. Акордеонне мистецтво в розрізі європейських та вітчизняних виконавських традицій : Франція, Італія, Україна : наук. обґрунтування творчого мистецького проєкту док. мистецтва. Київ, 2024. 179 с.

6. Громченко В. В. Акордеонний звукообраз новітніх сенсів «Музики без меж». *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2024. 25 груд. № 2 (52). С. 1.

7. Громченко В. В. Міжнародне визнання та підтримка. Дні Дніпра у Кельні. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2024. 25 груд. № 2 (52). С. 3.

8. Громченко В. В. Фестиваль «Музика без меж». Європейський музичний форум на фестивалній сцені Дніпра. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2024. 7 черв. № 1 (51). С. 3.

9. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах : українська академічна школа : підруч. для вищ. навч. закл. культури і мистецтва I–IV рівнів акредитації. Вид. 2-ге, доповн., випр. Луцьк : Волин. обл. друк., 2010. 600 с.

10. Душний А., Овчарова С. Відгук на творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування Жили Є. М. «Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості» на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво». Дніпро, 2024. 4 с.

11. Душний А., Пиц Б., Шафета В. Молода генерація авторів-виконавців баяністів-акордеоністів України : сучасні погляди та перспективи. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених Дрогоб. держ. педагог. ун-ту ім. І. Франка / ред.-упоряд. В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2013. Вип. 5. С. 94–103.

12. Жила Є. Жанрово-стильові особливості творів для акордеону сучасних італійських композиторів. *Народно-інструментальне мистецтво на зламі XX – XXI століть* : зб. матеріалів та тез XVII Міжнар. наук.-практ. конф. / ред.-упор. А. Душний. (Дрогоб. держ. педагог. ун-ту ім. І. Франка, 1 грудня 2023). Дрогобич : Посвіт, 2024. С. 74–77.

13. Жила Є. М. Звуковий образ акордеона в сучасному художньому просторі. *Слобожанські мистецькі студії* : наук. журнал Сумського

держ. педагог. ун-ту ім. А. С. Макаренка. Суми : Гельветика, 2024. Вип. 2. С. 20–24.

14. Жила Є. М. Образно-стильова палітра акордеонних творів сучасних композиторів (на прикладі «Насіння соняшника» Ч. К'як'яретта та «Герніка» Г. Ермоса). *Музикознавча думка Дніпропетровщини* : зб. наук. статей. Дніпро : ГРАНІ, 2024. Вип. 26 (1). С. 314–324.

15. Жила Є. М. «Omaggio ad Astor Piazzolla» В. Зубицького : композиційні та стильові аспекти. *Музичний твір як феномен рефлексивно-творчого мислення* : матеріалів наук. конф. Дніпровської акад. музики. Дніпро : ДАК, 2024. С. 39–42.

16. Жила Є. М. Особливості розкриття художнього змісту твору Чезаре К'як'яретта «Насіння соняшника». *Теоретичні та практичні питання музичного мистецтва і науки* : тези доп. семінару-презентації наук.-твор. здобутків аспірантів та асистентів-стажистів. Дніпровська академія музики. Дніпро : ДАК, 2024. С. 18–20.

17. Жила Є. М. Рецепції світового художнього доробку в сучасному акордеонному мистецтві. *Духовна культура України перед викликами часу* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю : до 220-річчя Нац. юрид. ун-ту ім. Я. Мудрого / редкол. : А. П. Гетьман (гол.), В. М. Пивоваров, О. В. Уманець, О. В. Прудникова; МОН України, Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого, каф. культурології (м. Харків 23 травня 2024 р.). Харків : Право, 2024. С. 87–89.

18. Жила Є. М. Стильові вектори розвитку національного акордеонного мистецтва кінець ХХ – початок ХХІ ст. *Музикознавча думка Дніпропетровщини* : зб. наук. статей. Дніпро : ГРАНІ, 2024. Вип. 27 (2). С. 408–418.

19. Жила Є. М. Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості : наук. обґрунтування творчого мистецького проекту док. мистецтва. Дніпро, 2024. 97 с.

20. Жила Є. М. Сучасні європейські тенденції акордеонної творчості : робоча програма вибіркової навч. дисципліни. Дніпро, 2024. 14 с.

21. Іванов Є. О. Академічне баянно-акордеонне мистецтво на Україні (історичний аспект) : дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.02. Київ : Київська консерваторія, 1995. 277 с.

22. Індивідуальний план асистента-стажиста ННІ Дніпровської академії музики. Дніпро, 2022. 6 с. URL : https://drive.google.com/file/d/1lkGOUxjKDmyPuLLd2dTVxxJ9ctlFEBB_/view

23. Індивідуальний план здобувача освітньо-творчого ступеня «доктор мистецтва» ННІ Дніпровської академії музики. Дніпро, 2023. 10 с. URL : https://drive.google.com/file/d/1eHd_W76Xsgz8Fj1sbkJMok1CK7_SDgb-/view

24. Каталог вибірових навчальних дисциплін асистентури-стажування ННІ Дніпровської академії музики. Дніпро, 2022. URL :

<https://drive.google.com/drive/folders/1y-ZxgOvQSHO8qsoF3GNwgodJY-KgvX02>

25. Клименко В. П. Всеукраїнський форум баяністів та акордеоністів. *Музичний вісник* : інформ.-аналіт. вид. Дніпровської академії музики. 2023. 27 трав. № 1 (49). С. 2.

26. Марченко В. В. Історико-культурні виміри еволюції акордеонного мистецтва в Україні (друга половина XX – початок XXI ст.) : дис. канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Київ : Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 211 с.

27. Новіков Ю. М., Варакута М. І. Висновок творчого керівника та наукового консультанта на творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування Жили Є. М. «Сучасна європейська акордеонна музика : стильові вектори композиторської творчості» на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Дніпро, 2024. 3 с.

28. Парасківа Л. М. Становлення та тенденції розвитку акордеонного мистецтва в світовій музичній культурі : кваліфікац. робота на здобуття освітн. ступеню магістра : 025 «Музичне мистецтво». Чернівці, 2021. 80 с.

29. Пасичинська Т. Особливості становлення та розвитку акордеонного мистецтва України. *Актуальні питання гуманітарних наук* : міжвуз. зб. наук. праць молодих вчених Дрогоб. держ. педагог. ун-ту ім. І. Франка / ред.-упоряд. М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич : Гельветика, 2023. Вип. 60. Том 3. С. 57–61.

30. Роздайбіда П. І., Тіпер В. І. Від серця до серця : репертуар. зб. хорових творів. Дніпро : ЛІРА ЛТД, 2024. 147 с.

31. Семешко А. А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі XX–XXI століть : довід. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. 244 с.

32. Черепанин М., Булда М. Естрадний олімп акордеона : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. 256 с.

Information about the author:

Rieznik Olena Serhiivna,

PhD,

Associate Professor at the Department of Art Education

Zhytomyr Ivan Franko State University

40, Velyka Berdychivska Str., Zhytomyr, 10008, Ukraine